

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

III. ročník 1. číslo

Júl 2007

Milí Štvrtočania, ctený čitateľ!

Sám som bol prekvapený, keď som uvidel v záhlaví Spravodaja, že „noviny Štvrtočanov“ je už „III. ročníkom“ vlastnej histórie. Len potom som si uvedomil, že je to tak, veď po komunálnych voľbách roku 2002 starostka obce a zastupiteľský zbor – ako nová forma komunikácie s občanmi – nie len v roku 2003 uverejnil prvé dve čísla novin, ale aj v roku 2004 sa objavili v schránkach občanov. Pravda, v tom roku vyšlo už len jedno číslo. Úprimne povedané ani neviem, prečo prestali vychádzať „naše noviny“, ale dobre si pamätám, že ľudia čakali aj na ďalšie čísla, bol záujem o túto formu komunikácie. Viem však aj to, že občania napriek záujmu „nebombardovali redakciu“ s vlastnými článkami, ani otázkami, napriek tomu si myslím, že v tejto – dobrej – iniciatíve treba pokračovať. Odborníci tvrdia, že naše storočie je

obdobím informačnej revolúcie, a i keď kvôly internetu tvrdia, že bez nových a rýchlo získaných správ nie je možné dosiahnuť nové úspechy a všeobecné napredovanie, ja som presvedčený o tom, že printové noviny zatiaľ nevytlačia z nášho života žiadne audovizuálne ani počítačové masovokomunikačné prostriedky.

Myšlienka vydávania Spravodaja bola dobrá a účtyhodná, veď redaktori mali na zreteli to, aby občania našej obce aspoň štvrťročne dostali prehľad o tom, čo sa udialo v našej komunite, ktoré organizácie a inštitúcie čo všetko plánujú uskutočniť v blízkej budúcnosti, a čo si myslia o týchto udalostiach a zámeroch občania. Som presvedčený o tom, že takéto informácie majú nezastupiteľné miesto v živote malej komunity, ako je tá naša, a nie len preto, aby sme si presne pamätali udalosti a kedykoľvek mohli sa k nim vrátiť, alebo mobilizovať ľudí na účasť v realizácii spoločných cieľov, ale

aj preto, aby medzi „vydavateľom“ – t.j. obecným úradom a zastupiteľským zborom – a občanmi došlo aj takouto formou k otvorenému dialógu. K dialógu, ktorý môže upresniť a obohatiť vytýčené ciele, a v konečnom dôsledku prispieje k zlepšeniu životných podmienok nás všetkých.

Ctený čitateľ, milí občania! Napriek tomu, že naše noviny „prehupli“ už do tretieho ročníka svojej existencie, v zásade ide o obnovenie ich vydávania. Terajšie číslo je ešte len pokusné alebo netradičné, konečnú formu a obsah dostanú naše noviny v druhej polovici tohoto roku. Deň obce, ktorý sa uskutoční 28. júla však primálo nás k tomu, aby sme vydali aj toto netradičné číslo, ktoré venujeme vám s úprimným presvedčením, že v najbližšom období naše noviny budú vychádzať pravidelne štvrťročne, a že sa stanete aj vy spoluvydavateľmi ich obsahu.

Péter Öry, starosta

Vítazoslav Hronec

Prečo uspávanka, keď úsvit

Šarlátová bublina hudby.
A pohyb.
Hmlovina na okraji klavíra,
V tom medzipriestore
Medui dvoma tepmi,
Nad ránom,
Kým prievan brieždenia
Odhrňa záclonku
Z tvojho čela,
A sen sa vkráda do hrudy
A zvoní samotou
A šumí morom...

Okom sa dotknúť tvojho posunku rukou,
Keď úsvit včesávaš do vlasov...
Žiť tu – a tam.
Byť medzi dvoma trňmi
Ako ruža
V červenej rose,
Keď rozkvitá
Alebo vädna
A ukradomky obohacuje
Vzdušný priestor
Vlnami.

Len ako nahmatať
Na tvárach uspávanky
Usmíatiu vrásku sna?

Péter Óry je otvorený iniciatíve občanov a dialógu s nimi

Bez podpory občanov naša práca nemá zmysel

Po smutných a tragických udalostiach v minuloročných komunálnych voľbách Štrvtok na Ostrove sa zaradil medzi tie obce, kde občania si nemohli zvoliť nového starostu. V doplňujúcich voľbách 19. mája zase vznikla situácia, že na kandidátke sa objavilo jediné meno kandidáta, za Stranu maďarskej koalície o post sa hlásil Péter Óry, čo znamenalo, že – v krajnom prípade – aj jediným podporným hlasom by sa stal starostom obce.

– Ako hodnotíte situáciu, že ste nemali výzývateľa v doplňujúcich voľbách, nakoľko sa považujete – používajúc často použitý novinársky výraz – za legitímneho starostu, keďže dosť málo ľudí sa zúčastnilo volieb? – pýtali sme sa novozvoleného starostu.

– Nie je mojou úlohou hodnotiť postup jednotlivých strán, ani to, aby som hľadal príčiny, prečo nikto nekandidoval na post starostu, ako nezávislý, a nehľadám odpoveď ani na to, či situáciu zapríčinil strach zo zodpovednosti. Klamal by som však, keby som sa nepriznal, že sa ma to dotklo nepríjemne. Možno preto, lebo som súťaživý typ človeka, teda bol by som radšej, keby o podporu občanov sa uchádzali aj ďalší dvaja, traja kandidáti, aby potom občania mohli vybrať toho najlepšieho. A možno aj preto, lebo keby nás bolo viac, bol by väčší záujem zo strany občanov o programy a diskusiu na témy, aké priority má mať naša obec, ako si občania predsaturujú prítomnosť a budúcnosť našej rodnej domoviny, ktoré sú tie vecné a duchovné hodnoty, ktoré by mohli zlepšiť úroveň života Štrvtčanov. Hovorím to aj preto, lebo som zástancom slobody prejavu, a teda toho, aby sa občania verejne prihlásili k svojim názorom, aby otvorene hovorili o svojich spoločných potrebách, lebo nikto z verejných činiteľov by nemal určovať úlohy pre kolektív podľa vlastnej vôle, ba opačne, starosta by sa mal púšťať len do takých úloh, ktoré získali sympatie a podporu veľkej väčšiny verejnosti. Myslím si totiž, že na poste starostu obce každá činnosť v prospech obce má zmysel len vtedy, ak tá práca nie je samoúčelná.

Nuž, a k tej legitimitě. Myslím si, že som úplne legitímne zvolený starosta. Ba, ak vychádzam z toho, že účasť voličov v komunálnych

voľbách celoštátne bola historicky najnižšia – aj v našom regióne, teda na Žitnom ostrove – aj napriek tomu, že občania nehlasovali len o starostoch, ale aj o zastupiteľskom zbore, teda vyberali si aj vlastných miestnych poslancov – čo vo väčšine prípadov má mobilizujúci vplyv –, dvadsaťpercentná účasť na voľbe starostu v našej obci mi dáva silnú legitimitáciu, čo ma teším hneď z dvoch príčin. Po prvé: veľká časť občanov pokladala za správne využiť svoje politické právo a išiel voliť, čím dokázali, že pre nich osud obce nie je ľahostajný, nie je im

jedno, čo sa bude diať v blízkej budúcnosti, čím – v mojom chápaní – dali najavo svoju oddanosť rodnej zemi. A po druhé: odkaz pre mňa osobne, čo hovorí o tom, že občania tejto obce majú sebaúctu, a teda si zaslúžia, aby som pracoval pre dobro obce trebárs aj po nociach. Za oba odkazy srdečná vďaka im.

– To znamená, že počítate s iniciatívou ľudí, že ste pripravení na otvorený dialóg s nimi?

– Áno, a to nie len ja. Už pred voľbami, ale aj po nich veľa sme hovorili v zastupiteľskom zbore o tom, že nesmieme brať na ľahkú váhu žiadny nápad alebo názor, hoci aj jedineho občana. Každú iniciatívu musíme preskúmať s úplnou vážnosťou a prediskutovať ju s dotýčnými. Je totiž možné, že niektoré ciele sú v danej chvíli nezrealizovateľné z rôznych príčin, avšak to neznamená, že budú také aj o rok, o dva. Pri tom vychádzame aj z toho, že počas diskusie o danej iniciatíve môžeme prísť na ďalšie dobré myšlienky, na

také nápady, ktoré sú hneď zrealizovateľné v prospech občanov.

– Napriek tomu, že ste vo voľbách nemali súpera, vy ste predstavili verejnosti vlastný program, vaše predstavy, čím ste umožnili občanom, aby kedykoľvek mohli žiadať o odpočet sľubov.

– To je samozrejmé, aj keď musím povedať, že môj program nebol neznámy pre občanov obce. Miestna organizácia Strany maďarskej koalície už v roku 2002 vypracovala jeden veľmi seriózny, aj odborne podložený program, ktorý obsahoval ciele do bližšej aj ďalekej budúcnosti. Síce voľby v roku 2002 vyhrala moja predchodkyňa, pani Kolláthová, ako nezávislá, stotožnila sa však s našim programom a v úzkej spolupráci so zastupiteľským zborom mnohé veci začali realizovať. Kandidáti SMK preto v minulom roku, keď sa zvolili poslanci miestnej samosprávy, išli do volieb s upresneným programom z roku 2002, a keďže občania aj v minulom roku podporili tento program, nemal som dôvod zásadne ho zmeniť teraz, keď som sa uchádzal o podporu voličov ako starosta. Akurát som upresnil niektoré body, alebo – ak môžem tak povedať – predstavil som niektoré aktivity z vlastného uhlu pohľadu.

– Úlohou tlače – medzi inými – je aj kontrola výkonu moci, hoci aj na miestnej úrovni, bolo by teda dobré, keby ste aspoň v krátkosti informovali aj čitateľov Spravodaja o vašich zámeroch, ktoré chcete vykonať v najbližších rokoch cieľom zlepšiť životné podmienky Štrvtčanov.

– Naš program aj „v heslovitej forme“ má viac, ako jednu listovú stranu, preto ozaj len veľmi krátku viem informovať o ňom na tomto mieste. Nuž teda: vychádzali sme z toho, že keď pre Európsku úniu, a v rámci nej aj pre Slovensko je najväčšou úlohou vybudovanie znalostnej spoločnosti a ekonomiky, tak ani pre nás nemôže byť ľahostajné, ako obstoja naše deti, budúca generácia Štrvtčanov vo svete, vybudovanom na báze vzdelanosti. Preto sme sa rozhodli, že zrekonštruujeme, zmodernizujeme budovy materskej školy a základných škôl, po čom v úzkej spolupráci s učiteľmi ob-

novíme aj hmotné prostriedky výchovného a vzdelávacieho procesu. Rodičia vedia, že táto práca sa začala, ba, momentálne prebieha aj výstavba nového detského ihriska, ktoré zodpovedá už aj normám EU. Vedeli sme však aj to, že naše školské zariadenia potrebujú deti, a teda je nutné, aby mladí ľudia ostali doma, v rodnej obci, preto musíme im zabezpečiť možnosti bývania, buď výstavbou nájomných bytov, alebo pomocou zabezpečenia stavebných pozemkov. Nájomné byty budú odovzdané na jeseň – i keď musím povedať, že do času kolaudácie budeme musieť uskutočniť náročné infraštruktúrne investície, dobudovalo sa už aj množstvo nových rodinných domov, ale – žiaľ – ďalšie stavebné pozemky im nemôžeme zatiaľ zabezpečiť. Situácia nie je jednoduchá, ale veľmi dúfam, že mladí Štvrtočania, ktorí majú záujem o pozemky, v budúcnosti ich aj dostanú. Základom rozvoja všade vo svete, teda aj v našej dedine je rozvoj infraštruktúry. Preto: výstavba chodníkov a rekonštrukcia ciest sa už začala, ale práce v tejto oblasti je ešte strašne veľa. Občania by pri tom mali vedieť, že aj v tomto prípade máme objektívne ťažkosti v napredovaní, menovite niektoré úseky ciest majetkovo nie sú vysporiadané, a kým pôda pod cestami nie je vo vlastníctve obce, nikto nám neposkytne žiadnu pomoc na výstavbu ciest.

Ani starosta, ani zastupiteľský zbor nemôže stáť bokom v takých otázkach, ako je budovanie a duchovné obohacovanie miestnej komunity. Z hľadiska zastupiteľstva a obecného úradu to znamená oprava strechy kultúrneho domu a ďalšie rekonštrukčné práce na budove, respektíve zveľaďovanie zelene v obci aj ako súčasť ochrany prírody, ale aj ako estetické vylepšenie životného prostredia občanov. A nemôžeme zabudnúť ani na našich predkov, na občanov, ktorí sa starajú o hrobné pamiatky svojich zosnulých. Musíme vytvoriť na cintoríne také podmienky, aby duševnú bolesť nad stratou blízkych nezaťažovali tým, aby starostlivosť o hroby bola pre občanov – a zvlášť našich starších obyvateľov – neúmerným fyzickým vypätím síl.

– **S radosťou som počul, že pre vás, ako aj pre zastupiteľský zbor je prioritou aj starostlivosť a kultúrno-duchovný život občanov a budovanie zdravej miestnej komunity. Tým viac, že v mnohých dedinách**

v okolí hlavného mesta blízkosť metropoly pôsobí negatívne na spoločenský život. Ľudia, ktorí chodia do práce do hlavného mesta, poväčšine nemajú záujem o dianie v obci, dokonca pretrhávajú sa aj medziludské väzby, nestretávajú sa rodiny, priatelia. Je badať niečo obdobné aj vo Štvrtku na ostrove?

– Je evidentné, že v dnešnom svete, keď materiálne statky zohrávajú veľkú úlohu v živote ľudí, zostane menej času na posedenia pri káve, na uvoľnené rozhovory priateľov a známych, a zvlášť pre tých, ktorí všetok čas venujú práci nie kvôli statkom, skôr na zabezpečenie dôstojného života rodiny, teda tí, ktorí majú sociálne problémy. Ale nepovedal by som, že v našej obci enormne cítim negatívne stránky blízkosti hlavného mesta, alebo vynúteného zhonu občanov za sociálne istoty. Je potešiteľné, že športový život v dedine je pestrý a okolo futbalových mužstiev je ozaj dobrá atmosféra. Ale cítiť vo verejnom živote aj prítomnosť ďalších spoločenských organizácií, napríklad poľovníkov, požiarnikov, Csemadoku, dobrou prácou upozorňujú na seba skauti. Rodičovské združenia pomáhajú nielen školám, ale sú prítomné aj vo verejnosti, tradične organizujú napríklad bál pre všetkých občanov obce, miestny Červený kríž okrem svojej humanitárnej činnosti obnovil aj milú ľudovú tradíciu fašiangových maškarných pochodov, pri tom zásluhnú prácu vykonávajú z príležitosti Dňa obce aj také občianske združenia, ako Pro Civic, alebo Združenie Svätého Jakuba. V týchto organizáciách vykonávajú veľmi konkrétnu a zásluhnú činnosť desiatky ľudí, ktorí cez svoje aktivity dávajú možnosť na spoločensko-kultúrne využitie stovkám našich občanov. Je iná otázka, že blízkosť hlavného mesta má aj na našu obec vplyv, avšak v úplne inej podobe. Ide o migráciu občanov hlavného mesta, ktorí prichádzajú aj do našej dediny, avšak bez toho, aby sa stali občanmi Štvrtku. To znamená, že i keď žijú medzi nami a majú aj vlastné

požiadavky na riešenie rôznych problémov, obec na nich nedostane zo štátneho rozpočtu ani halier. Nehovorím, že je to problém, s ktorým sa musí zaoberať denodenne zastupiteľský zbor alebo obecný úrad, ale treba si to všimnúť, a práve preto, aby ani v budúcnosti nepôsobil tento jav demoralizujúco na miestnu komunitu.

– **Myslím si, že tento problém ani starosta, ani zastupiteľský zbor nevyrieši, príklady ostatných obcí hovoria o tom, že k zdravému rozvoju komunity je potrebná súdržnosť miestnych občanov. Čo teda očakávate od občanov, a nie len konkrétne v tomto prípade, ale všeobecne: ako si predstavujete spoluprácu starostu a poslancov miestnej samosprávy s občanmi obce?**

– Pokladám za základ spoločného úspechu aktivitu občanov a úprimný, otvorený dia-

lóg. Mám na mysli to, že ak chce niektorá časť občanov dosiahnuť niečo pre seba, pre vlastnú ulicu napríklad, nemali by sme sa k tomu dostať cez v krčme šepkaných správ, ale priamo od dotýčených, a to ako veľmi korektne a jednoznačne sformulovanú požiadavku alebo návrh. To je cesta, aby sa ľudia zbytočne nevymýšľali rôzne fámy a nešírili sa polopравdivé informácie. Očakávam teda od občanov, že o všetkých problémoch, ktoré ich trápia, budú hovoriť vždy otvorene a na tom správnom mieste, ako aj to, že všetky nápady, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu životných podmienok v našej obci, budú realizované za ich prispenia, aby všetky nové hodnoty, ktoré vytvoríme, neboli úspechmi jedinca, ale vnášali v sebe spoločenské hodnoty našej komunity.

Neszméri Sándor